

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено

на засіданні кафедри економіки та управління
виробничим і комерційним бізнесом

прот. №1 від 18 вересня 2023 р.

СИЛАБУС

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

II семестр 2023-2024 навчального року

освітній рівень другий (магістр)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка освітня програма: -

економіка підприємства (ЕП)

Команда викладачів:

Провідний лектор : Колісников Андрій Вячеславович (старший викладач) Контакти: avk.lawyer@ gmail.com
Викладачі курсу : Крутько Ірина Миколаївна (старший викладач)
Години прийому та консультацій:
Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/ Додаткові інформаційні матеріали: http://metod.kart.edu.ua

Харків-2023

СИЛАБУС

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

II семестр 2023-2024 навчального року

Провідний лектор : Колісников Андрій Вячеславович (старший викладач) Контакти: avk.lawyer@ gmail.com
Викладачі курсу : Крутько Ірина Миколаївна (старший викладач)
Години прийому та консультацій:
Веб сторінка курсу: http://do.kart.edu.ua/ Додаткові інформаційні матеріали: http://metod.kart.edu.ua

В умовах глобальних змін у сучасному світі на перше місце постає належне опанування досягненнями інтелектуальної і творчої діяльності. Цього вимагають різні фактори: формування глобального інформаційного суспільства, перетворення, які відбуваються в усіх сферах вітчизняного суспільства, побудова в Україні. Вивчення цієї дисципліни дасть змогу формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій та ставить за мету надати можливість одержати знання під час вивчення права в сфері інтелектуальної власності.

Крім того, сьогодні все більша кількість підприємств, організацій, вчених, практиків та інших активних суб'єктів соціальної дії цікавиться питаннями корпоративної соціальної відповідальності, тобто врахуванням корпоративної етики, відповідальної громадянської позиції, сталого розвитку, відповідального бізнесу тощо.

Корпоративна соціальна відповідальність, в першу чергу – це виконання організацією соціальних зобов'язань, що приписані законом, і готовність нести відповідні обов'язкові витрати, по-друге – це готовність довільно нести необов'язкові витрати на соціальні потреби понад законодавчо встановлені межі, виходячи не з нормативних вимог, а з етико-моральних міркувань.

Курс має на меті сформуванню та розвинути наступні компетентності студентів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування та розширення світогляду студента у сфері соціальної відповідальності та інтелектуальної власності, здатність до розуміння соціальних відносин та інтелектуальної діяльності);

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння історичних особливостей, що склалися в Україні);

3. Навчально-пізнавальну компетентність (формування у студента зацікавленості у системі відносин прав інтелектуальної власності, соціальної відповідальності, питання їх застосування знань у сфері власних інтересів)

4. Інформаційну компетентність (розвиток вміннь студента до самостійного пошуку, аналізу, структурування та відбору потрібної інформації у сфері соціальної відповідальності та інтелектуальної власності за допомогою сучасних інформаційних технологій)

5. Комунікативну компетентність (розвиток у студента навичок роботи та вміння прийняття рішень кваліфіковано вести дискусію у досліджуваній сфері);

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до розвитку).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Соціальна відповідальність постає з одного боку як фундаментальна філософія сучасного бізнесу, а з іншого – стратегія корпоративного управління. В реалізації підходу корпоративної соціальної відповідальності в практиці управління та координації поточної діяльності підприємства бере участь весь персонал підприємства, і управлінський персонал в першу чергу. Тож, для ефективної діяльності фахівців в сфері економіки підприємства, менеджменту, маркетингу та адміністрування знання, вміння і навички з впровадження в діяльність організації принципів корпоративної соціальної відповідальності є невід'ємною вимогою до їх компетентності.

Інтелектуальна власність забезпечує процеси управління інтелектуальною власністю і трансфером технологій, підвищує ефективності використання наукового потенціалу

країни в умовах ринку, а також забезпечує високий інноваційний рівень виконуваних наукових досліджень, сприяє набуттю та комерціалізації прав інтелектуальної власності, що міститься в результатах науково-дослідних, дослідноконструкторських, технологічних та навчально-методичних робіт.

Команда викладачів і ваші колеги будуть готові надати будь-яку допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі і особисто - у робочий час.

Огляд курсу

Цей курс, який вивчається з лютого по червень, дає студентам розуміння соціальної відповідальності та здійснення прав інтелектуальної власності.

Курс складається з однієї лекції у два тижні і одного практичного заняття раз у два тижні. Він супроводжується текстовим матеріалом груповими завданнями. Студенти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки проекту з просування аканту в соціальних мережах. В рамках курсу передбачають лекції запрошених роботодавців.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу) Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку наступної лекції.

Соціальна відповідальність та інтелектуальна власність / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Довідковий матеріал	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Теми курсу

II семестр. Для денної форми навчання

		Тема лекції		Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	1	Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку. Підходи до визначення поняття соціальної відповідальності	1	Підходи до визначення поняття соціальної відповідальності Принципи соціальної відповідальності Стадії соціальної відповідальності
2	1	Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.	1	Види соціальної відповідальності Підстави соціальної відповідальності.
3	1	Організаційно- економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	1	Свобода волі як онтологічна основа фактичної підстави соціальної відповідальності
4	1	Формування відносин на засадах соціальної відповідальності.	1	Організаційно- економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю
5	1	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності	1	Формування відносин на засадах соціальної
6	1	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності .	1	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності
7	1	Ефективність соціальної відповідальності	1	Ефективність соціальної відповідальності
8	1	Напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні	1	Напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні відповідальності.
		Модульний контроль знань 1		

9	1	Поняття інтелектуальної власності.	1	Поняття інтелектуальної власності Еволюція інтелектуальної власності
10	1	Еволюція інтелектуальної власності. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.	1	Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави.
11	1	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	1	Охорона прав на об'єкти промислової власності та нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав
12	1	Система законодавства України про інтелектуальну власність	1	Охорона прав на об'єкти промислової власності та нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
13	1	Державна система правової охорони інтелектуальної власності	1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
14	1	Охорона прав на об'єкти промислової власності та нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.	1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
15	1	Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном	1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
		Модульний контроль знань		
		залік		

Для заочної форми навчання

		Тема лекції		Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
2	1	Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства.	1	Види соціальної відповідальності Підстави соціальної відповідальності.
3	1	Організаційно- економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	1	Свобода волі як онтологічна основа фактичної підстави соціальної відповідальності
7	1	Ефективність соціальної відповідальності	1	Ефективність соціальної відповідальності
11	1	Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.	1	Охорона прав на об'єкти промислової власності та нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав
12	1	Система законодавства України про інтелектуальну власність	1	Охорона прав на об'єкти промислової власності та нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
13	1	Державна система правової охорони інтелектуальної власності	1	Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
		залік		

Правила оцінювання

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Студентам пропонується обрати один з **24 варіанта тем для створення власного проекту** впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується **25 балів до поточного модульного контролю**. За вчасне та частково вірне виконання – від 15 до 25 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний

контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

- Студенти мають прорецензувати одну роботу іншого студента або групи впродовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

№	Теми завдань
1	Соціальне партнерство як інструмент формування соціальної відповідальності
2	Напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні
3	Поняття інтелектуальної власності.
4	Система законодавства України про інтелектуальну власність
5	Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку соціальної відповідальності
6	Ретроспектива розвитку соціальної відповідальності.
7	Проблеми реалізації соціальної відповідальності держави в Україні.
8	Проблеми реалізації соціальної відповідальності громади в Україні.
9	Розвиток корпоративної соціальної відповідальності в контексті зростання вартості компанії та підвищення інвестиційної привабливості.
10	Розвиток ініціатив корпоративної соціальної відповідальності в Україні.
11	Напрями розробки та впровадження етичних кодексів.
12	Відповідність законодавству і запобігання корупції як складові чесних операційних практик компанії у системі соціальної відповідальності.
13	Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.
14	Розвиток сфери співпраці бізнес-структур з неурядовими організаціями.
15	Втручання влади в діяльність компанії: вітчизняний і закордонний досвід.
16	Міжнародний та український досвід впровадження принципів екологічної відповідальності.
17	Напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності.
18	Посилення соціальної відповідальності суб'єктів трудових відносин в умовах диверсифікації зайнятості.
18	Моніторинг соціальної відповідальності: необхідність та напрями становлення в Україні
19	Підвищення прозорості діяльності українських компаній як напрям розвитку соціальної відповідальності.
20	Формування ефективної ідеології та культури соціальної відповідальності в Україні.

21	Розвиток теорій права інтелектуальної власності. Історія правового регулювання відносин інтелектуальної власності.
22	Класицизм і прагматизм як підходи до побудови законодавства у сфері інтелектуальної власності.
23	Державна політика у сфері охорони та захисту прав інтелектуальної власності.
24	Еволюція правового регулювання суміжних прав в контексті європейської інтеграція України. Засоби захисту та охорони авторських і суміжних прав.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання для себе та своїх однолітків та дати вам ще один спосіб перевірити свої погляди на соціальну діяльність, результати інтелектуальної діяльності. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім студентам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості. **Максимальна сума становить 10 балів.**

Практичні заняття:

Оцінюються за відвідуваннями (до 3 балів), ступенем залученості (до 7 балів) та стислою презентацією виконаного завдання (до 5 балів). Ступінь залученості визначається участю у роботі дискусійного клубу з питань соціальної відповідальності та інтелектуальної власності. **Максимальна сума становить 15 балів.**

Модульне тестування:

Оцінюються за вірними відповідями на тестові модульні питання (20 питань в тесті, кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали). **Максимальна кількість становить 40 балів за модуль.**

Залік:

- Студент отримує залік за результатами модульного 1-го та 2-го контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент становить 100 (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів тестування). Середнє арифметичне суми модульних оцінок складає заліковий бал. Якщо студент не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на заліку, відповівши на питання викладача ●

Команда викладачів:

Колісников Андрій Вячеславович. Напрямки наукової діяльності: правове регулювання публічних запозичень, правові проблеми грошової системи.

Кругько Ірина Миколаївна (<http://kart.edu.ua/kafedra-etip-ua/istoriyastvorennyakafedri-etip-ua>) – лектор з питань правознавства в УкрДУЗТ. Отримав Напрямки наукової діяльності: інтелектуальне право, договірне, сімейне право, трудове право; право соціального забезпечення; адміністративне право; кримінальне право.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студент оволодіє теоретичними положеннями і практикою взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства. Оволодіє питаннями пов'язаними з набуттям фізичними та юридичними особами майнових та немайнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності. Студент буде знати поняття інтелектуальної власності та систему права інтелектуальної власності; принципи та джерела авторського права; процедуру патентування об'єктів промислової власності; нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності; поняття та види захисту і охорони об'єктів інтелектуальної власності. Навчиться формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю; збирати й оцінювати інформацію з корпоративної соціальної відповідальності для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації; ідентифікувати, аналізувати очікування зацікавлених сторін організації з позицій концепції корпоративної соціальної відповідальності; формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності; формувати відносини підприємства із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності; визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності; посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство; здійснювати моніторинг корпоративної соціальної відповідальності; оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності; використовувати джерела права інтелектуальної власності; захищати своє авторське право та суміжні права; патентувати винаходи, корисні моделі та промислові зразки; здійснювати захист своїх порушених прав

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням:

<http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультиватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та

навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://do.kart.edu.ua/>